

Τι κάνουμε τώρα; (5) Πώς οικονομική αυτοδυναμία;

ΤΑΚΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

<http://www.inclusivedemocracy.org/fotopoulos/>

Στα προηγούμενα άρθρα προσπάθησα να δείξω γιατί η ανακοπή της σημερινής καταστροφής των λαϊκών στρωμάτων είναι δυνατή μόνο μέσα από την οικονομική αυτοδυναμία. Και αυτό, γιατί οι εφαρμοζόμενες σήμερα πολιτικές που ουσιαστικά συνεπάγονται τη φτωχοποίηση των λαϊκών στρωμάτων, την απαξίωση κάθε κοινωνικού αγαθού (Υγεία, εκπαίδευση) και το ξεπούλημα του κοινωνικού μας πλούτου δεν είναι απλά απόρροια της διαφθοράς και των «κακών» πολιτικών κάποιων διεφθαρμένων πολιτικάντηδων, ξένων και ντόπιων, που εφαρμόζουν κάποιο νεοφιλελεύθερο δόγμα με τακτικές «σοκ και δέους». Όλα αυτά είναι αποπροσανατολιστικά παραμύθια που στρέφουν τη λαϊκή οργή στο σαμάρι, αντί για το γαϊδούρι. Και το γαϊδούρι στη περίπτωση μας είναι το σύστημα της διεθνοποιημένης οικονομίας της αγοράς (ή παγκοσμιοποίηση) που είναι μια μετεξέλιξη του συστήματος της καπιταλιστικής αγοράς στην εποχή των πολυεθνικών.

Ήταν, δηλαδή, η ανάδυση και μαζική εξάπλωση των πολυεθνικών στη μεταπολεμική περίοδο που επέβαλλε τη θεσμοποίηση του πλήρους ανοίγματος και της απελευθέρωσης των αγορών (τις 4 «ελευθερίες») που συνεπάγεται την εξωστρέφεια και τον αδυσώπητο αγώνα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. Και φυσικά δεν είναι μόνο οι πολυεθνικές που ωφελούνται στη διεθνοποιημένη οικονομία, αλλά και τα προνομιούχα κοινωνικά στρώματα που άμεσα ή έμμεσα έχουν ενσωματωμένη την οικονομική δραστηριότητά τους στην διεθνοποιημένη οικονομία.

Όμως, είναι δυνατή η αυτοδυναμία σήμερα, χωρίς παράλληλη αλλαγή του κοινωνικοοικονομικού συστήματος που προϋποθέτει βέβαια επαναστατικές συνθήκες, τις οποίες όμως δεν είδαμε πουθενά να αναπτύσσονται στη παγκοσμιοποίηση, παρά την πιο άγρια συμπίεση των λαϊκών στρωμάτων όσο ποτέ; Κατά τη γνώμη μου, η αποδέσμευση από τη παγκοσμιοποιημένη αγορά είναι δυνατή μέσα από ένα παλλαϊκό Μέτωπο κοινωνικής και εθνικής απελευθέρωσης που θα επέβαλε τις εκλογές και θα κατέβαινε με ολοκληρωμένο πρόγραμμα βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων αλλαγών για μια αυτοδύναμη οικονομία.

Δεν θα συζητήσω εδώ τις βραχυπρόθεσμες απαιτούμενες αλλαγές που έχω συζητήσει παλαιότερα, αλλά μόνο τις μεσοπρόθεσμες αλλαγές για την οικοδόμηση των βάσεων μιας αυτοδύναμης οικονομίας. Δηλαδή, τις αλλαγές για να ξανακτιστεί η παραγωγική δομή της χώρας, που έχει καταστραφεί σχεδόν ολοκληρωτικά μετά την πλήρη ενσωμάτωσή της στη διεθνοποιημένη οικονομία της αγοράς (ιδιαίτερα στην ΕΟΚ/ΕΕ), και για να διαμορφωθεί ένα συναφές καταναλωτικό πρότυπο, πέρα από αυτό που μας επέβαλλε η εξάρτηση μας από τη διεθνή αγορά. Το νέο παραγωγικό πρότυπο θα

πρέπει να στοχεύει στη κάλυψη των βασικών αναγκών όλων των πολιτών και όσων από τις μη βασικές ανάγκες επιλέγουν οι ίδιοι να καλύψουν, και το επιτρέπουν οι διαθέσιμοι παραγωγικοί πόροι.

Χρειάζεται, δηλαδή, στο στάδιο αυτό να δημιουργηθεί μια ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΗ (όχι αυτάρκης) οικονομία που θα στηρίζεται κατ' αρχήν στους εγχώριους παραγωγικούς πόρους για την κάλυψη των αναγκών μας, και μόνο κατ' εξαίρεση σε ξένους παραγωγικούς πόρους, τους οποίους μπορούμε να αποκτούμε μέσω των εξαγωγών των πλεονασμάτων μας, και ενός τουρισμού που θα σέβεται τον ελληνικό λαό και το περιβάλλον. Τα δυο βασικά οικονομικά προβλήματα που πρέπει να λυθούν για ένα παρόμοιο πρόγραμμα αυτοδυναμίας είναι αυτό της ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής και του τρόπου κατανομής των οικονομικών πόρων. Όσον αφορά το πρώτο, θα μπορούσε να καθιερωθεί ένα μίγμα μορφών ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής (κρατική, δημοτική, συνεταιριστική, ατομική μικροϊδιοκτησία) και, επομένως, ένα αντίστοιχο μίγμα των μεθόδων κατανομής των οικονομικών πόρων όπου θα συνυπήρχε ο ενδεικτικός σχεδιασμός (που όσον αφορά τη κάλυψη των βασικών αναγκών θα έπρεπε να είναι υποχρεωτικός), η οικονομική δημοκρατία και η αγορά.

Στους κοινωνικοποιημένους κλάδους παραγωγής θα έπρεπε να υπαχθούν αυτοί που καλύπτουν βασικές ανάγκες σε τρόφιμα, τη κάλυψη των αναγκών Υγείας, Εκπαίδευσης, ηλεκτρικού κ.λπ. και φυσικά το Τραπεζικό σύστημα καθώς και οι «εθνικής εμβέλειας» κλάδοι ενέργειας, επικοινωνιών, μεταφορών κ.λπ. Η κατανομή των οικονομικών πόρων σε αυτούς τους κλάδους μπορεί να γίνεται μέσω ενός εθνικού μακρο-οικονομικού σχεδιασμού (ενδεικτικός, εκτός από τη κάλυψη βασικών αναγκών) που θα θεμελιώνεται όχι μόνο στις καταναλωτικές προτιμήσεις που εκφράζει η αγορά, αλλά και στις αποφάσεις των δημοτικών συνελεύσεων (δηλαδή, των συνελεύσεων των δημοτών ανά δήμο που συνομοσπονδιοποιούνται στο εθνικό επίπεδο), αλλά και των συνελεύσεων των ίδιων των εργαζομένων στους κλάδους αυτούς.

Οι υπόλοιποι κλάδοι θα μπορούσαν να οργανώνονται στη βάση είτε νέου τύπου δημοτικών επιχειρήσεων που θα ανήκουν στους δήμους και θα ελέγχονται από τις δημοτικές συνελεύσεις καθώς και τις συνελεύσεις των εργαζομένων σε αυτές, είτε νέου τύπου συνεταιρισμών που θα ανήκουν στα μέλη και θα ελέγχονται από τις συνελεύσεις τους είτε, τέλος, στην ατομική μικρο-ιδιοκτησία (μικρομάγαζα κάθε είδους, βασικά οικογενειακής μορφής, αυτό-απασχολούμενοι κ.λπ.). Το επίπεδο παραγωγής σε όλους αυτούς τους κλάδους θα προσδιορίζεται όχι μόνο με βάση τις καταναλωτικές ανάγκες αλλά και με βάση τον ενδεικτικό σχεδιασμό που θα έχει βασικούς στόχους την πλήρη απασχόληση, την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η επιλογή μας είναι: συνέχιση και μονιμοποίηση της σημερινής εξαθλίωσης ή το κτίσιμο μιας αυτοδύναμης οικονομίας.